

Chambre des Représentants.

SÉANCE DU 13 AOÛT 1949

**Projet de loi modifiant l'article 15 de la loi organique
de l'instruction primaire.**

EXPOSÉ DES MOTIFS

MESSIEURS,

La loi du 19 mai 1914, qui décréta l'instruction obligatoire, apporta, d'autre part, certaines modifications à la loi organique. Parmi celles-ci figure la généralisation de la condition de diplôme pour tous les instituteurs et institutrices des écoles primaires adoptées et privées subsidiées.

Cependant, eu égard aux nécessités de l'organisation scolaire et voulant respecter, dans la mesure légitime, les situations acquises, le législateur dispensa de la possession du titre légal de capacité les agents en fonctions réunissant certaines conditions déterminées. A ceux qui ne bénéficiaient pas de cette faveur, un délai de cinq ans était laissé, à partir de la promulgation de la loi, pour acquérir le titre requis.

Ce délai vient d'expirer. En vertu des textes en vigueur, les membres non diplômés ni dispensés des écoles susvisées, doivent donc, dès maintenant, être écartés de l'enseignement.

Cependant, il ne faut pas perdre de vue que la disposition légale dont il s'agit a été adoptée du point de vue d'une situation normale. Or, par suite des circonstances de guerre et spécialement de la séparation administrative, un grand nombre d'intéressés n'ont pu, en 1917 et 1918, acquérir un diplôme valable. Il est donc de toute équité et simplement conforme aux intentions qui, en 1914, inspirèrent le législateur, de proroger le délai inscrit dans l'article 15 de la loi.

Tel est le but du projet de loi que j'ai l'honneur de déposer.

H

Une prorogation d'un an étendrait ainsi le délai de tolérance jusqu'au mois de juin 1920. Mais comme cette époque se rapproche sensiblement des grandes vacances et qu'il semble peu opportun d'imposer encore un changement dans le personnel enseignant pour les dernières semaines de l'année scolaire, on pourrait sans inconvénient proroger le terme extrême jusqu'à la fin de l'exercice scolaire 1920. De cette façon, tout le personnel sans exception devrait être diplômé ou dispensé à partir de la rentrée d'octobre 1920.

Le Ministre des Sciences et des Arts,

ALP. HARMIGNIE.

**Projet de loi modifiant l'article 15 de
la loi organique de l'instruction pri-
maire.**

**Ontwerp van wet, wijziging brengend
aan artikel 15 van de wet tot inrich-
ting van het lager onderwijs.**

ALBERT,

ROI DES BELGES,

A tous présents et à venir, Salut !

**Sur la proposition de Notre Ministre
des Sciences et des Arts,**

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS :

**Notre Ministre des Sciences et des
Arts est chargé de présenter, en Notre
nom, aux Chambres législatives, le pro-
jet de loi dont la teneur suit :**

ARTICLE UNIQUE.

**Le délai de cinq ans, prévu à l'arti-
cle 15, 2°, alinéa 5, de la loi organique
de l'instruction primaire, est prorogé
jusqu'à la fin de l'année scolaire 1920.**

Donné à Bruxelles, le 9 août 1919.

ALBERT,

KONING DER BELGEN,

Aan allen, tegenwoordigen en toekomstenden, Heil !

**Op voorstel van Onzen Minister van
Wetenschappen en Kunsten,**

WIJ HEBBEN BESLOTEN EN WIJ BESLUITEN :

**Onze Minister van Wetenschappen
en Kunsten wordt ermede belast, in
Onzen naam, aan de Wetgevende Ka-
mers het wetsontwerp te onderwerpen
luidend als volgt :**

EENIG ARTIKEL.

**Het termijn van vijf jaar, voorzien
onder artikel 15, 2°, lid 5, van de wet
tot regeling van het lager onderwijs,
wordt verlengd tot bij het einde van het
schooljaar 1920.**

**Gegeven te Brussel, den 9^a Augustus
1919.**

ALBERT.

*Le Ministre des Sciences
et des Arts,*

*De Minister van Wetenschappen
en Kunsten,*

ALP. HARMIGNIE.

Kamer der Volksvertegenwoordigers.

VERGADERING VAN 13 AUGUSTUS 1919

Ontwerp van wet, wijziging brengend aan artikel 15 van de wet
tot inrichting van het lager onderwijs.

MEMORIE VAN TOELICHTING

MIJNE HEEREN,

De wet van 19 Mei 1914, waarbij leerplicht werd ingesteld, bracht anderdeels sommige wijzigingen aan de inrichtingswet. Onder andere wordt de vereischte van het diploma algemeen gemaakt voor al de onderwijzers en onderwijzeressen der aangenomen en private ondersteunde lagere scholen.

De moeilijkheden, aan de schoolinrichting verbonden, en de rechtmatige eerbied voor bestaande toestanden brachten er echter den wetgever toe, de agenten in dienst, die sommige vastgestelde voorwaarden vereenigden, van den wettelijken bekwaamheidstitel vrij te stellen. Wie van deze gunst geen gebruik konden maken werd een termijn van vijf jaar, te rekenen van het bekendmaken der wet, toegestaan om den vereischten titel te verwerven.

Thans is dit termijn verlopen. Uit hoofde der van kracht zijnde teksten, dienen dus, van stonde aan, niet gediplomeerde en niet vrijgestelde leden van het leerpersoneel der gemelde scholen uit het onderwijs verwijderd.

Men mag echter niet over het hoofd zien dat de wettelijke beschikking waarvan sprake met het oog op een normalen toestand getroffen werd. Nu doet zich voor dat, ten gevolge van den oorlog en meer in het bijzonder van de bestuurlijke scheiding, een groot getal betrokkenen in 1917 en 1918 het geldige diploma niet hebben kunnen verwerven. Het is derhalve niet meer dan billijk, en het beantwoordt ongetwijfeld aan de inzichten van den wetgever in 1914, dat het termijn, geschreven in artikel 15 der wet, verlengd worde.

Met dit doel wordt onderhavig wetsontwerp ter tafel gelegd.

Een jaar verlenging leidt het toegestane termijn tot Juni 1920. Dit tijdstip voert ons echter niet ver van het groot verlof, en het kan niet gewenscht zijn eene wisseling in het leerpersoneel te brengen de laatste weken van het schooljaar; derhalve kon de uiterste grens van het termijn gesteld op einde van het schooljaar 1920. Dien te gevolge zou heel het personeel, zonder uitzondering, te rekenen van het hernemen der lessen in October 1920, gediplomeerd of vrijgesteld moeten zijn.

De Minister van Wetenschappen en Kunsten,

ALP. HARMIGNIE.

Projet de loi modifiant l'article 15 de
la loi organique de l'instruction pri-
maire.

Ontwerp van wet, wijziging brengend
aan artikel 15 van de wet tot inrich-
ting van het lager onderwijs.

ALBERT,

ROI DES BELGES,

A tous présents et à venir, Salut !

Sur la proposition de Notre Ministre
des Sciences et des Arts,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS :

Notre Ministre des Sciences et des
Arts est chargé de présenter, en Notre
nom, aux Chambres législatives, le pro-
jet de loi dont la teneur suit :

ARTICLE UNIQUE.

Le délai de cinq ans, prévu à l'arti-
cle 15, 2°, alinéa 5, de la loi organique
de l'instruction primaire, est prorogé
jusqu'à la fin de l'année scolaire 1920.

Donné à Bruxelles, le 9 août 1919.

ALBERT,

KONING DER BELGEN,

Aan allen, tegenwoordigen en toekomstenden, Heil !

Op voorstel van Onzen Minister van
Wetenschappen en Kunsten,

WIJ HEBBEN BESLOTEN EN WIJ BESLUITEN :

Onze Minister van Wetenschappen
en Kunsten wordt ermede belast, in
Onzen naam, aan de Wetgevende Ka-
mers het wetsontwerp te onderwerpen
luidend als volgt :

EENIG ARTIKEL.

Het termijn van vijf jaar, voorzien
onder artikel 15, 2°, lid 5, van de wet
tot regeling van het lager onderwijs,
wordt verlengd tot bij het einde van het
schooljaar 1920.

Gegeven te Brussel, den 9^{en} Augustus
1919.

ALBERT.

*Le Ministre des Sciences
et des Arts,*

*De Minister van Wetenschappen
en Kunsten,*

ALF. HARMIGNIE.